

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

І. СКРИПЧЕНКО

" 28 " серпня 2026 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Є. СТРИКАЛЕНКО

Протокол засідання кафедри
теорії та методики фізичної культури та
спорту ХДАЕУ
від " 28 " серпня 2026 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 3 МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ ТА СПОРТІ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма – Фізична культура і спорт

Спеціальність – А 7 Фізична культура і спорт

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Херсон-Кропивницький – 2026

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті		
Факультет	Економічний		
Назва кафедри	Теорії та методики фізичної культури і спорту		
Викладач	Скрипченко Ірина Тарасівна (Iryna Skrypchenko), кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та ІТ https://orcid.org/0000-0001-5895-3099		
Контактна інформація	Скрипченко Ірина Тарасівна 0975933995; sit71@ukr.net ;		
Графік консультацій	Консультації	online:	Zoom
	https://us05web.zoom.us/j/4168793119?pwd=G8hgJ84SmkxOE4pHbNTAvQ4tvIsuHO.1		
Програма дисципліни	1. Загальні основи методології наукових досліджень. 2. Види наукових та методичних робіт. НДРС. 3. Методологія психолого-педагогічних досліджень у фізичній культурі і спорті. 4. Методологія медико-біологічних досліджень у фізичній культурі. 5. Експеримент у спортивно-педагогічних дослідженнях. Інструментальні методи дослідження. 6. Підготовка та написання наукових публікацій та магістерської роботи: вимоги до змісту та оформлення.		
Мова викладання	Українська		

1. Анотація курсу

Анотація курсу	«Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті» як освітня компонента, в закладах вищої освіти де відбувається підготовка магістрів з фізичного виховання та спорту, є невід'ємною частиною формування загальних та професійних якостей майбутнього фахівця. Це педагогічний процес, спрямований на формування загальних знань про методологію проведення наукових досліджень.
Інформаційний пакет дисципліни	На платформі Moodle за посиланням http://www.ksau.kherson.ua/files/osv.progr/ розміщено навчально-методичний комплекс з дисципліни Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті , а саме силабус, робоча програма, план лекційних та практичних занять та методичні рекомендації щодо їх проведення, завдання до самостійного опрацювання з методичними рекомендаціями, форма та критерії поточного та підсумкового контролю, алгоритм нарахування балів за накопичувальною системою оцінювання, список використаних джерел та інформаційних ресурсів.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Методи дослідження у фізичному вихованні і спорті» є
-----------------------------------	--

	сприяння набувачам вищої освіти у опануванні базових знань щодо самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, курсових та дипломних робіт, особливості організації і проведення досліджень у фізичному вихованні і спорті.
Завдання вивчення дисципліни	Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті» є: ☐ Оволодіння методами виконання дослідження за обраною тематикою; ☐ засвоєння методології і методики досліджень; ☐ здійснення теоретичного аналізу проблем формування та функціонування галузі фізичної культури і спорту та застосування його у практичній діяльності; ☐ уміння відбирати та аналізувати необхідну інформацію, формулювати мету, завдання та гіпотезу; ☐ уміння планувати та проводити експеримент, порівнювати його результати з теоретичними обґрунтуваннями проблеми; ☐ уміння формулювати висновки наукового дослідження; ☐ навички складати звіти, доповіді та статті за результатами дослідження.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	ІК Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.
Загальні	ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
Фахові	ФК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. ФК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту. ФК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. ФК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. ПРН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

	ПРН 7.Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.
--	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	1 рік
Семестр	1 семестр
Курс	I
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова
Пререквізити	Ефективне вивчення даної освітньої компоненти базується на основі отримання базових знань під час вивчення предметів з бакалаврської підготовки, що викладались протягом навчання в ЗВО.
Постреквізити	Отримані, під час вивчення освітньої компоненти «Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті» знання необхідно використовувати під час вивчення дисциплін «Методи статистичного аналізу у фізичній культурі і спорту» та під час проходження науково-дослідної практики і виконання кваліфікаційної роботи.

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3 кредити / 90 годин
Лекції	12 години
Практичні / Семінарські	Практичних - 18 години
Лабораторні	не передбачено
Самостійна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	Залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Для проведення занять в дистанційному режимі застосовується мультимедійний проектор і ноутбук з використанням комп'ютерних програм Word, PowerPoint, Excel, VLS media player.
Обладнання	Теоретичні знання здобувачі отримують під час проведення онлайн занять з використання різноманітних інформаційних технологій з застосуванням комп'ютерів та інших гаджетів для якісного оволодіння програмним матеріалом. Робота в електронних бібліотеках.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і
------------------------	---

	навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Здобувач зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом. Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно виконувати всі завдання під час лекційних та практичних занять, брати участь в роботі різних спортивних секцій та приймати участь в усіх спортивно-масових заходах, як університетського так і обласного рівнів. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Складання всіх контрольних заходів повинно відбуватись чітко на програмою вивчення курсу на семінарських заняттях вивчення певної змістової частини та мати конкретні дедлайни. Складання теоретичних тестів та інших контрольних випробувань з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Для перескладання тестів здобувач повинен зв'язатись з викладачем і у зазначений час отримати можливість для їх виконання. Своєчасне попередження, причин запізнення в складанні підсумкових завдань не знижує загальної кількості накопичувальних балів.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять з дисципліни « Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті » є обов'язковим. При проведенні лекційних та практичних занять здобувач повинен чітко дотримуватись правил спілкування та роботи в онлайн режимі. Під час навчання здобувач не повинен запізнюватися на заняття. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати з викладачем відповідно до тематики певної змістової частини у встановлений викладачем час. Не виконанні завдання призводять до зменшення кількості накопичувальних балів та зниженню загальної оцінки за роботу протягом семестру.
Політика щодо виконання завдань	В ході виконання творчих завдань для самостійного опрацювання (реферати, повідомлення, презентації, тощо) здобувачі будують власні оригінальні міркування, створюючи власний погляд на ту чи іншу проблему. Виконання завдань під час проведення практичних занять повинно ґрунтуватись на свідомому розумінні всіх запропонованих тем, а також їх місця в підготовці майбутнього тренера з виду спорту. Під час виконання завдань позитивно оцінюється творчий підхід до виконання та активність й якість роботи протягом практичного заняття.
Академічна доброчесність	Виконання теоретичних завдань повинно бути цілком оригінальним. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість	
			Годин	Балів

			л.	лаб.	пр/ сем.	СР	
Змістова частина							
1	Лекція 1	Загальні основи методології наукових досліджень.	2			4	2
2	Практичне	Система детермінант наукової діяльності. Конспект змісту основних законів, що діють у галузі науки та освіти, фізичної культури та спорту в Україні на сучасному етапі.			2	4	8
3	Лекція 2	Види наукових та методичних робіт. НДРС.	2			4	2
4	Практичне	Розробка схеми дослідження за обраною темою. Сформулювати проблему, об'єкт і предмет дослідження, визначити мету дослідження. Сформулювати гіпотезу і задачі дослідження. Розробити план дослідження.			2	4	8
5	Лекція 3	Методологія психолого-педагогічних досліджень у фізичній культурі і спорті.	2			4	2
6	Практичне	Тестування психомоторних і психологічних характеристик особистості. Обробка результатів анкетування			2	4	8
7	Лекція 4	Методологія медико-біологічних досліджень у фізичній культурі.	2			4	2
8	Практичне	Оцінка функціонального стану людини; методологія оцінки рухової активності різних груп населення.			2	4	8
9	Лекція 5	Експеримент у спортивно-педагогічних дослідженнях. Інструментальні методи дослідження.	2			4	2
10	Практичне	Види експерименту, методологія. Інструментальні методи дослідження в обраному виді спорту.			2	4	8
11	Практичне	Статистична обробка даних експерименту			2	4	10
12	Лекція 6	Підготовка та написання наукових публікацій та магістерської роботи: вимоги до змісту та оформлення.	2			4	2
13	Практичне	Технологія наукової діяльності. Практична робота «Пошук літературних джерел за темою магістерської роботи».			2	4	10

14	Практичне	Загальнонаукова культура дослідника. Програми перевірки на антиплагіат			2	4	8
15	Практичне	Оформлення результатів наукових досліджень. Практична робота «Оформлення списку використаних джерел».			2	4	10
	ПК		12		18	60	90

9. Форми і методи навчання

Лекція	Вербальні (розповідь, пояснення та роз'яснення, аналіз та корегування) та наочні (показ навчального матеріалу у вигляді презентацій, відео роликів та навчальних фільмів) методи.
Практичні /Семінарські	Вербальні (розповідь, роз'яснення, аналіз та корегування якості виконання вправ) та наочні (показ правильності виконання, створення уявлення про виконання вправи) методи. Практичні методи спрямовані на навчання методам математичної обробки матеріалів засобами комп'ютерних програм, роботі з електронною бібліотекою.
Лабораторні	не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Словесні методи навчання: пояснення, розповідь. Проведення самостійних занять включає викладення теоретичного матеріалу з використанням наочного матеріалу з використанням мультимедійних технологій. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, статей та тез.

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Поточний контроль відбуватиметься безпосередньо на кожному лекційному та практичному занятті у вигляді оцінки присутності на занятті, активності та інтенсивності роботи протягом заняття. Здебільшого використовується опитування та спостереження, як метод контролю. Поточний контроль дозволяє оцінити систематичність та ефективність засвоєння програмного матеріалу.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
По завершенню вивчення кожної змістовної частини передбачено виконання підсумкового теоретичного тесту за яке здобувачі отримують певну кількість балів у відповідності до критеріїв оцінювання. По завершенні вивчення освітньої компоненти здобувачі виконують залікові завдання, які сумуються з отриманими раніше балами накопичувальної системи оцінювання. Окремо оцінюється й самостійна робота здобувачів протягом змістовної частини у вигляді самостійного виконання завдань, підготовки та захисту рефератів та повідомлень. Якість виконання завдань для самостійного опрацювання підтверджується отриманими балами за даний вид роботи.
Підсумковий контроль
Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Основні вимоги до контролю знань наведені у “Положенні про оцінювання знань здобувачів вищої освіти” Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Здобувачі за виконану роботу, протягом вивчення дисципліни, отримують певну кількість балів, яка акумулюється в підсумковий бал оцінювання.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до заліку. Їх допуск до заліку стає можливим лише тільки при умові вдалої ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до заліку, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 60 балам.

Таблиця 1

Алгоритм підрахунку балів за накопичувальною системою оцінювання балів

Вид роботи	Бали	Кількість	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	2	6	$2 \times 6 = 12$
Відвідування практичних занять	1	9	$1 \times 9 = 9$
Активна робота на практичному занятті	2	9	$2 \times 9 = 18$
Своєчасне виконання самостійного завдання	2	9	$2 \times 9 = 18$
Захист самостійного завдання	3	9	$3 \times 9 = 27$
Залікове заняття	10	1	$10 \times 1 = 10$
Разом			100

Розподіл балів з дисципліни “**Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі та спорті**” (форма контролю - залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)							Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ПК	
Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	Max 20	Max 30	Max 10	Max 100

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	

74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

11. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Укладачі: Р. Ф. Ахметов, Т. Б. Кутек. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. 2. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень : навчальний посібник / С. О. Черненко, О. М. Олійник, Ю. О. Долинний, Н. А. Пастушкова. Краматорськ : ДДМА, 2020. 115 с. 3. Оніщук Л.М. Методи дослідження у фізичному вихованні і спорті: конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 130 с 4. Оніщук Л.М. Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Методи дослідження у фізичному вихованні і спорті». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 75 с. 5. Основи науково-дослідної роботи у фізичній культурі [Текст] : навч. посіб. / С. П. Козіброцький, Н. О. Белікова, Н. А. Деделюк [та ін.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 228 с.
Додаткова	1. Оніщук Л.М. Методи дослідження у фізичному вихованні і спорті: навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 135 с. 2. Сергієнко Л. Технології наукових досліджень у фізичній культурі: підручник для студентів вищих навчальних закладів: у 2 кн. Кн. 1. Bohdan Books, 2023. 3. Мітова О.О. Сушко Р.О. Методи наукових досліджень у баскетболі [друге видання, доповнене та перероблене]. Дніпро: ТОВ підприємство «Дріант», 2021. 266 с. 4. Момот О., Новік С., Шостак Є. Характеристика методів наукових досліджень у фізичній культурі та спорті. Витоки педагогічної майстерності. 2025. №. 36. С. 159-162. 5. Асаулюк І., Буй І., Никитюк Р. Використання методу експертних оцінок в обробці результатів наукових досліджень у фізичній культурі та спорті. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. 2025. Т. 19. №. 38). С. 375-375. 6. Хмельницька І. и др. Метод головних компонентів і факторний аналіз в обробці результатів наукових досліджень у фізичній культурі та спорті. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць.

	2024. №. 18 (37). С. 279-289. 7. Юхно Ю. О., Хмельницька І. В. Основні напрями використання сучасних інформаційних технологій у фізичній культурі та спорті //Науковий часопис [Національного педагогічного університету імені МП Драгоманова]. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2016. №. 10. С. 148-152. 8. Момот О. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Полтава : ПП Астроя, 2023. 99 с.
Інформаційні ресурси	1. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна Добросесність». URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3 [11] 2. Хома Тетяна. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті : навч. посіб. : [опорні конспекти лекцій] / уклад. Т. Хома ; рец. : Т. Мочан, С. Гавришко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород : [Ред.-вид. від.], 2023. 120 с. Бібліогр.: с. 117-119. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/65915 3. Гуменюк С., Ференчук Б. Особливості побудови педагогічного експерименту в галузі фізичної культури і спорту. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2023. № 1. С. 89-96. https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/696efb0f-adbc-4e59-8412-e55c523cade4/content 4. Науково-методологічні дослідження у фізичній культурі і спорті, фізичній терапії, ерготерапії, туризмі: колективна монографія за результатами завершених у 2020 році наукових досліджень і розробок: у 2 т. / за ред. Є. В. Імаса, О. В. Борисової, І. О. Когут. – Т. 2: Технологія оцінки ризику травматизму спортсменів за електронейроміографічними і психофізіологічними показниками // С. В. Федорчук, О. В. Колосова, С. В. Тукаєв, О. М. Лисенко, Д. Д. Іваскевич, Б. Ю. Коломієць, Т. О. Халявка. 2021. 195 с. https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/96e7bfd2-8187-4d8e-a6c3-61e75e24f5f9/content